

Nazwa przedmiotu: Katolicka Nauka Społeczna I i II

Rok akademicki 2019/2020; Wykładowca: ks. dr Robert Wawer SJ

Typ przedmiotu: przedmiot kształcenia podstawowego; **Punktacja ECTS:** 3 punkty

Czas trwania: dwa semestry; **Język wykładowy:** polski

Liczba godzin w semestrze: 30 jednostek wykładowych (14 wykładów i jedno lektorium)

Forma zaliczenia: praca pisemna, prelekcja i egzamin z oceną

Opis przedmiotu

Cele: Student zdobywa ogólną wiedzę w zakresie społecznego nauczania Kościoła, poznaje encykliki społeczne i ich autorów. Orientuje się w podstawach życia politycznego, ekonomicznego i kulturowego oraz w zagadnieniu apostołstwa społecznego w życiu chrześcijanina.

Treści kształcenia: Zapoznanie ze społecznym nauczaniem Kościoła, które rozwijało się stopniowo, a w minionym stuleciu nabrało szczególnego tempa i znaczenia. Pojęcie, terminologia, metoda. Moc wiążąca, niezmienność i rozwojowość nauki. Historyczny wymiar nauczania społecznego: starożytność, źródła biblijne, myśl chrześcijańska (wizja człowieka w społeczeństwie, godność i wartość osoby ludzkiej, prawa i obowiązki osoby ludzkiej). Podstawowe wartości i zasady życia społecznego.

Efekty kształcenia:

- Wiedza: Poznanie terminologii, historii, metodologii i specyfiki KNS. Poznanie najważniejszych źródeł tej nauki i definicji zasad życia społecznego. Poznanie dynamicznej specyfiki teologii moralnej fundamentalnej i szczegółowej pomocnej w świadomym, wolnym i odpowiedzialnym przeżywaniu swojej egzystencji we wspólnocie Kościoła. Poznanie wytycznych Magisterium Kościoła w dziedzinie moralności jako pomocy w realizacji egzystencji własnej i wspólnotowej.
- Umiejętności: Analizowanie KNS. Stosowanie zdobytej wiedzy w życiu codziennym do analizy i oceny wydarzeń społecznych, politycznych, kulturowych i postaw moralnych.
- Postawy: Uznanie konieczności prowadzenia metodycznej refleksji nad postępowaniem ludzkim w świetle norm i wartości moralnych zawartych w KNS jako warunku osiągnięcia pełni człowieczeństwa.

Metody dydaktyczne: wykład połączony z dyskusją, praca własna z tekstem, praca pisemna, prezentacja ustna.

Plan zajęć KNS I

2019.10.03

Zagadnienia wstępne: podstawowe terminy, definicje i znaczenie Katolickiej Nauki Społecznej (KNS); Kościół wobec świata: natura i kompetencje KNS; dziedzina nauki, jej rozwój, metoda, źródła; tradycja Kościoła; objawienie, a rola rozumu i doświadczenia.

2019.10.10

Prehistoria – Ewolucja a stworzenie. Człowiek istotą społeczną. Prawo naturalne, rozwój, cywilizacje.

Lektura obowiązkowa przed wykładem:

- Biblia: Rdz 1-4; dostępne online: <http://biblia.deon.pl/rozdzial.php?id=1>
- Wikipedia: Historia świata: Paleolit, Mezolit, Neolit; dostępne online: https://pl.wikipedia.org/wiki/Historia_%C5%9Bwiata
- Wikipedia: Prehistoria; dostępne online: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Prehistoria>

2019.10.17

Starożytne podwaliny chrześcijańskiej myśli społecznej.

2019.10.24

Stary i Nowy Testament - myśl społeczna.

2019.10.31

Wczesnochrześcijańska myśl społeczna.

2019.11.21

Średniowieczny rozwój chrześcijańskiej myśli społecznej.

2019.11.28

Nowożytny rozwój katolickiej myśli społecznej.

2019.12.05

Rozwój kierunków i szkół katolickiej myśli społecznej.

2019.12.12

Nauczanie papieskie przed Soborem Watykańskim II

2019.12.19

Jan XXIII, Sobór Watykański II, Paweł VI

2020.01.16

Jan Paweł II, Jan Paweł II

2020.01.23

Benedykt XVI

2020.01.30

Franciszek

Plan zajęć KNS I

2020.02

Synteza katolickiej nauki społecznej wg Kompendium Katolickiej Nauki Społecznej

2020.03

Zamysł miłości Bożej wobec ludzkości.

2020.03

Posłannictwo Kościoła i nauka społeczna.

2020.03

Osoba ludzka i jej prawa. Człowiek podmiotem życia społecznego – Wymiar antropologiczny KNS.
Problematyka sumienia w ujęciu KNS. Prawo a moralność.

2020.03

Zasady nauki społecznej Kościoła

2020.04

Rodzina – żywotna komórka społeczna

2020.04

Praca ludzka

2020.04

Życie ekonomiczne. Główne nurty myśli społeczno-politycznej wobec KNS: liberalizm, socjalizm. Podatki.
Zadłużenie. Ubóstwo.

2020.05

Wspólnota polityczna. Życie polityczne: wprowadzenie, podstawowe terminy i definicje. Kościół wobec ideologii. Kościół wobec demokracji. Stosunki państwo-Kościół. Wolność religijna.

2020.05

Wspólnota międzynarodowa. Zagadnienie migracji

2020.05

Ochrona środowiska

2020.05

Upowszechnianie pokoju. Problematyka wojny. Sprawiedliwość społeczna. Rozwój.

2020.06

Nauka społeczna i działalność Kościoła. Implementacja KNS. Duchowość, zaangażowanie i odpowiedzialność chrześcijan w życiu publicznym. Działalność charytatywna.

2020.06

Ku cywilizacji miłości. Próba podsumowania: siła, ograniczenia i perspektywy KNS.

Literatura obowiązkowa KNS I

- ks. prof. dr hab. Tadeusz Borutka Tadeusz, o. prof. UPJPII dr hab. Jan Mazur OSPPE, ks. prof. dr hab. Andrzej Zwoliński, *Katolicka nauka społeczna* (Paulinianum: Częstochowa 1999), str. 7-136.
- Wikipedia: Katolicka nauka społeczna; dostępne online: https://pl.wikipedia.org/wiki/Katolicka_nauka_spoeczna

Literatura uzupełniająca KNS I

- ks. prof. dr hab. Wolfgang Ockenfels OP, *Zarys Katolickiej Nauki Społecznej: Wprowadzenie* (Paulinus-Verlag : Trier 1992 ;Ordo Socialis: Warszawa 2008); dostępne online: <https://www.ordosocialis.de/pdf/wockenfels/KI%20Kath%20Soziallehre/kkspola4neu.pdf>
- Konferencja Episkopatu Austrii – DOCAT Co robić?, (Edycja Św. Pawła: Częstochowa 2016)

Literatura obowiązkowa KNS II

- ks. prof. dr hab. Tadeusz Borutka Tadeusz, o. prof. UPJPII dr hab. Jan Mazur OSPPE, ks. prof. dr hab. Andrzej Zwoliński, *Katolicka nauka społeczna* (Paulinianum: Częstochowa 1999), str. 136-303.
- Papieska Rada „Iustitia et Pax”, *Kompendium nauki społecznej Kościoła*, Kielce 2005; dostępne online http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/justpeace/documents/rc_pc_justpeace_doc_20060526_compendio-dott-soc_pl.html
- Wikipedia: katolicka nauka społeczna; dostępne online: https://pl.wikipedia.org/wiki/Katolicka_nauka_spoeczna

Literatura uzupełniająca KNS II

- Konferencja Episkopatu Austrii – DOCAT Co robić?, (Edycja Św. Pawła: Częstochowa 2016).

Sposoby weryfikacji pracy i efektów nauczania - warunki zaliczenia przedmiotu

1. Obecność na wykładach jest **OBOWIĄZKOWA**.
2. Student/ka, który/a opuścił/a w sumie sześć jednostek wykładowych ma w ciągu **dwóch tygodni** od pierwszego pojawienia się na wykładzie (po ostatniej absencji) napisać i dostarczyć pracę pisemną na uzgodniony z wykładowcą temat (zasadniczo obejmujący opuszczone godziny wykładu, objętość pracy pisemnej między 5 a 9 stron, ale nie więcej wraz z literaturą, czcionka 12, Times New Roman, marginesy 2,5 cm, interlinia 1,3). Przez zaliczenie nieobecności uznaje się pozytywną ocenę uzyskaną na indywidualnym spotkaniu, podczas którego Student/ka referuje treść napisanej przez siebie pracy.
3. O nieobecnościach liczniejszych niż **sześć jednostek wykładowych** lub o niedostarczeniu pracy jest zawiadamiany **Rektor** Collegium Bobolanum, co stanowi podstawę do wszczęcia procedur przewidzianych prawem Uczelni.
4. Egzamin odbywa się na końcu semestru. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu po semestrze drugim jest zdanie egzaminu ze znajomości materiału obowiązującego w semestrze pierwszym. Do egzaminu dopuszczone są jedynie spełniający **łącznie** następujące warunki:
 - a. uczęszczały na zajęcia (czyli rozliczyły się z ewentualnej nieobecności - punkt 2) potwierdzając swą obecność podpisem na liście obecności;
 - b. osoby są wymienione na liście egzaminacyjnej sporządzonej przez Sekretariat Collegium Bobolanum;
 - c. wręczyły wykładowcy **przed** rozpoczęciem egzaminu własny indeks oraz kartę egzaminacyjną, z

wpisanymi: nazwą przedmiotu, nazwiskiem wykładowcy, wymiarem godzinowym przedmiotu.

5. Na ocenę końcową ma wpływ ocenianie ciągle uwzględniające aktywność podczas wykładu, poziom prowadzenia dyskusji i jakość pracy pisemnej i ustnej prezentacji.

Aktualizacja sylabusu: Warszawa, dnia 2019.10.05